

Användarnas behov av ekonomisk statistik

Genomförd och planerad utveckling av SCB:s
ekonomiska statistik utifrån en översyn av
användarnas behov

2022-05-02

1.0

Dnr A2020/4292

Jonas Valdringer

Avdelningen för ekonomisk statistik och analys

Enheten för samordning och metod

Samordningssektionen

Förord

När vi träffade användarna av den ekonomiska statistiken hade en ny förordning för arbetskraftsundersökningarna antagits, vilket förorsakat ett tidsseriebrott. Samtidigt pågick Corona-pandemin, med en omfattande påverkan på samhälle och ekonomi. Detta påverkade sannolikt de synpunkter som användarna framförde, samtidigt som det också synliggjorde viktiga dimensioner hos den ekonomiska statistiken, som annars kanske inte hade uppmärksammats.

Genom en kontinuerlig dialog där SCB visar öppenhet och intresse för att ta in och förstå användarnas behov och frågeställningar, ges goda förutsättningar till ett fortsatt högt förtroende och en användbar statistik att lita på.

SCB i den 2 maj

Jonas Valdringer
Utskottsansvarig
Användning & Behov
Ämnesdesignbordet
ekonomisk statistik

Förnamn Efternamn
Titel

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	4
Användarkartläggningen	5
Helhetsperspektiv på den ekonomiska statistiken	7
Tidsserien.....	7
Konjunkturbedömningar	8
Tillförlitlighet	8
Realtidsdata	10
Analys och målgruppsanpassad kommunikation	11
Tydlighet	11
SCB:s prioriteringar	13
Hantering av användarnas behov	13
Genomförda, pågående och planerade aktiviteter	13

Sammanfattning

Ny teknik och nya datakällor ger nya förutsättningar till att producera statistik. Användarnas behov och ändamål med statistikanvändningen kan också antas ha förändrats i takt med att omvärlden förändras. För detta syfte har Ämnesdesignbordet för den ekonomiska statistiken genomfört en kartläggning av användarnas behov, där konjunkturstatistiken och expertanvändarna har stått i fokus.

Denna rapport redogör för de mer organisatoriskt övergripande utvecklingsområden som Ämnesdesignbordet kan, eller väljer att jobba vidare med, med bäring på översynen av användarnas behov. Dessa områden kan sammanfattas i följande punkter.

- **Helhetsperspektiv:** Användarna tar oftast in en mängd olika indikatorer för att utifrån dessa sedan försöka förstå en helhet. SCB bör som statistikproducent stödja användarna ännu mer utifrån detta perspektiv på statistiken.
- **Tidsserieperspektiv:** Tidsserien har en central betydelse för användningen av statistiken, bland annat genom att den behövs för att kunna utvärdera en indikatorns prognosförmåga. När en tillräckligt lång och sammanhängande tidsserie saknas blir statistiken ur många användares perspektiv mindre användbar.
- **Konjunkturbedömningar:** För att bedöma konjunkturen och hitta vändpunkter i utvecklingen behöver informationen om statistiken vara tydlig och frekvensen hos indikatorerna tillräckligt hög. Modellsbyggda indikatorer fungerar normalt sett bra men sämre under exempelvis en ekonomisk kris och för att hitta vändpunkter. Tillförlitligheten hos kvartalsutfallen för BNP är särskilt viktig, samtidigt som aktuell statistik också värdesätts, givet att den inte blir missvisande.
- **Analys och kommunikation:** SCB behöver utveckla kommunikationen så att statistiken blir tydligare och i större utsträckning anpassas till professionen ekonomer och deras vardag. För detta behöver SCB också utveckla sin egen analys av statistiken, för att enkelt kunna identifiera områden att lyfta fram och belysa och ge användarna bästa möjliga förutsättningar till att tillgodogöra sig och tolka statistiken.
- **Realtidsdata:** Under kriser är händelseutvecklingen vanligtvis så snabb att månads- och kvartalsstatistiken inte räcker till för att följa konjunkturutvecklingen. Ett stort behov hos användarna är därför veckovis statistik över aktiviteten i ekonomin, så kallad realtidsdata. Utvecklingen av sådana indikatorer beror på om SCB lyckas säkra datakällor som kan användas till detta.

Användarkartläggningen

Inledning och bakgrund

Förutsättningarna för att producera, analysera och publicera statistik har förändrats drastiskt under de senaste årtiondena. Parallellt med denna utveckling har också användarnas informationsbehov och mål med statistik användningen förändrats, en utveckling som varje statistikproducent behöver förstå och hålla sig uppdaterad med.

För att utforska användarnas behov av ekonomisk statistik har utskottet för *Användning & behov* inom *Ämnesdesignbordet för ekonomisk statistik* genomfört en översyn av användarnas behov och mål med statistik användningen. Användarna av den ekonomiska statistiken är en heterogen grupp men genom att fokusera på behov kopplat till expertanvändare och konjunkturbedömare blir gruppen mer homogen med fler gemensamma nämnare.

Den här rapporten redogör för resultatet av översynen. Rapporten tar också upp SCB:s prioriteringar och överväganden med anledning av kartläggningens resultat, dels åtgärder och aktiviteter som redan har genomförts, dels något om de planer som finns för framtiden, med bäring på användarkartläggningen.

Många av de behov som användarna framfört har kommunicerats ut till verksamheten för vidare hantering och prioritering. Dessa tas inte upp specifikt här.

Om kartläggningen

Direktivet till ämnesdesignbordet för den ekonomiska statistiken betonar Nationalräkenskaperna (NR). Behov kopplat till användningen av NR har därför prioriterats. Kvartalsstatistiken hade inledningsvis ett särskilt fokus, men kartläggningen har ändå tittat brett på hela den ekonomiska statistiken, men med tonvikt på kvartals- och konjunkturstatistiken.

Den ekonomiska statistikens viktigaste användare har här bedömts vara expertanvändare vid departement, myndigheter och företag. Utifrån denna avgränsning blir användarna en relativt homogen grupp där det går att urskilja vissa gemensamma nämnare, som rapporten kommer att redogöra för.

SCB:s hantering av mikrodata har relativt nyligen varit föremål för flera utvärderingar och insatser, vilket är den primära anledningen till att denna kartläggning valt att fokusera på andra delar av den ekonomiska statistiken. Kartläggningen har genomförts genom att gå igenom befintliga rapporter och utredningar, föra dialog internt på SCB, skicka ut en enkät till ett mindre urval av externa användare samt genomföra

dialoger med centrala användare av den ekonomiska statistiken, inklusive NR.

Arbetet har genomförts under ledning av Jonas Valdringer. Veckovisa möten har hållits med en operativ grupp. Sakkunniga på SCB och annan personal med ämnes- och metodkompetens har vid behov tillfrågats för stöd och råd.

Disposition

Rapporten inleds med en summarisk redogörelse för användning och behov kopplat till den ekonomiska statistikens expertanvändare. Parallellt med denna redogörelse redovisas också de åtgärder som antingen redan har genomförts, håller på att genomföras eller som är under planering. Avslutningsvis summeras alla genomförda eller planerade åtgärder med bäring på användarkartläggningen.

Användarnas behov

Helhetsperspektiv på den ekonomiska statistiken

Indikatorerna inom den ekonomiska statistiken används sällan var för sig, utan ofta tillsammans, nationella såväl som internationella. En användare "...tror att man gör ungefär som många andra användare, dvs. tar in väldigt mycket data som sedan bearbetas och används i olika statistiska modeller, för att kunna säga något om nuläget. På lite längre sikt spelar sedan andra faktorer in såsom ekonomisk teori och liknande. Utfallen tar man in såsom de publiceras medan man för exempelvis aktivitetsindikatorn eventuellt bearbetar den, exempelvis säsongrensar."

Eftersom indikatorer i regel hämtas in och analyseras som en helhet bör de också hänga ihop som en helhet. Arbetsmarknadsstatistiken behöver till exempel hänga ihop med konjunkturindikatorerna, korttidsarbetsmarknadsstatistiken bör visa samma utveckling som arbetskraftsundersökningarna, produktionssidan i NR behöver hänga ihop med användningssidan, och så vidare. När så inte är fallet blir statistiken svår att tolka, och fungerar sämre som underlag för prognoser och konjunkturbedömningar. I sådana situationer kan användarna behöva stöd för att förstå den bild av ekonomin som statistiken sammantaget ger och här finns tydliga indikationer på att SCB ibland skulle kunna göra mer för att öka tydligheten.

Den typ av analys som krävs för detta kan dock vara både svår och tidskrävande och behöver dessutom finnas tillgänglig för användarna på publiceringsdagen, vilket är en utmaning i sig. SCB har därför initierat ett arbete för att se över möjligheterna att genom en helt eller delvis automatiserad process kunna identifiera de områden som behöver förtydligas för användarna. Därutöver har också ett arbete för att bredda kommunikationen så att den i högre utsträckning ska kunna möta även expertanvändarnas behov och förutsättningar påbörjats.

Tidsserien

För att kunna använda en indikator behöver dess prognosförmåga utvärderas, vilket förenklat är en analys av hur mycket information en indikator tillför en prognos. En sådan utvärdering låter sig inte göras i teorin utan måste prövas i praktiken, och för det behövs en tillräckligt lång och sammanhängande tidsserie. En annan aspekt handlar om att kunna värdera nuläget för nivån på indikatorerna i förhållande till historiska tidpunkter.

Aktivitetsindikatorn, sedan hösten 2021 benämnd BNP-indikatorn, kompletterades till det andra publiceringstillfället med en längre tidsserie som tagits fram genom tillbakaskrivningar. Detta ökade enligt användarna värdet av indikatorn drastiskt. SCB har mot denna bakgrund förtydligat interna riktlinjer för hantering av tidsserier, samt även tagit fram en tidsseriepolicy för den ekonomiska statistiken.

Ytterligare en dimension av tidserien som användarna återkommer till är behovet av långa tidsserier. Sådana finns idag för vissa centrala variabler såsom BNP, men saknas för exempelvis hushållskonsumtion och offentlig skuldsättning. Här gör SCB emellertid fortsatt bedömningen att befintliga öppna data ger användarna möjlighet att själva länka samman tidsserier utifrån de behov som finns, med rekommendationen att vara transparenta med hur länkningen är utförd.

Konjunkturbedömningar

Ett viktigt syfte med användningen av den ekonomiska statistiken är att identifiera vändpunkter i konjunkturen. Det görs i första hand genom analyser av konjunkturindikatorernas tidsserier. Delvis eller helt modellskattade indikatorer baseras ofta på antaganden och historisk eller närliggande data, såsom exempelvis kvartalsutfallen för BNP, vilket under vissa perioder då händelseutvecklingen i ekonomin är hög kan göra dem mindre ändamålsenliga för analyser av vändpunkter.

”Vändpunkter är särskilt intressant så om möjligheten att fånga upp sådana försämras när man modellskattar indikatorer har man förstås svårt att se positivt på sådana initiativ, ur det perspektivet.”

Generellt är inställningen ändå positiv till att SCB använder nya datakällor och modellskattar indikatorer. Användarna betonar samtidigt behovet av att modellberäkningens design och konstruktion är transparent och tydligt redovisad, vilket gäller även för de nya datakällor som SCB har börjat ta in och använda, där det behöver vara tydligt hur de kan komma att påverka indikatorerna.

Tillförlitlighet

Kvartalsutfallen för BNP har flera mycket viktiga användningsområden, såsom bland annat regeringens budgetarbete. För prognoserna har de en särställning på så vis att de ofta används som riktmärke. Det är därför särskilt viktigt att kvartalsutfallen för BNP håller en hög tillförlitlighet.

För att ytterligare förbättra kvartalsutfallens tillförlitlighet och på så vis ge bättre förutsättningar till såväl budget- som prognosarbetet har SCB från och med april 2022 börjat samla in resultaträkningsuppgifter från de mest betydelsefulla företagen. Dessa resultaträkningsuppgifter kommer att ersätta modellskattningen av företagets förädlingsvärde som idag används, en modellskattning som under perioder då aktiviteten i ekonomin är hög kan ge en viss fördröjning i indikatorns utveckling, vilket som sagt ger sämre förutsättningar till att identifiera vändpunkter.

Generellt gäller annars att statistikens snabbhet eller aktualitet sker på bekostnad av dess tillförlitlighet. Användarna tycks väl medvetna om detta och brukar därför göra en distinktion mellan de snabbare, mer

osäkra månadsindikatorerna, och kvartalsutfallen för BNP, som anses vara betydligt säkrare.

”Ofta är det en kombination av indikatorer som vi använder, där de snabba indikationerna fyller en funktion på så vis att de ger en aktuell bild av utvecklingen, som man vet har viss osäkerhet, medan kvartalsutfallen däremot betraktas som en mer tillförlitlig siffra, eller åtminstone bör vara det.”

För bra prognoser behövs tillförlitlig statistik. Korttidsstatistiken har en erkänt högre osäkerhet och bedöms också som snabba och mer osäkra indikatorer. För att löpande kunna följa utvecklingen behövs emellertid indikatorer med högre aktualitet än kvartals- och årsstatistiken, och även månadsstatistiken. Användarna framhåller samtidigt att det är viktigt att dessa indikatorer inte är missvisande.

Ytterligare en aspekt av kvartalsutfallnes tillförlitlighet handlar om skillnaden mellan preliminärt och definitivt utfall för BNP. Användarna har under en längre tid framhållit denna differens som problematisk och pekat på de stora negativa konsekvenserna som detta medför, såsom försämrade förutsättningar i regeringens budgetarbete och sämre prognoser.

Skillnaden mellan preliminärt och definitivt utfall beror delvis på faktorer som ligger utanför SCB:s kontroll, såsom att företag korrigerar eller reviderar de uppgifter de lämnat in. Eller att årsstatistiken i sin design håller en betydligt högre kvalitet än kvartalsstatistiken, bland annat då flera viktiga källor saknas på kvartal.

Riksrevisionens granskning *Nationalräkenskaperna – en stabilare grund för finanspolitiken* (RiR 2019:34) visar att skillnaden mellan preliminärt och definitivt utfall tycks följa konjunkturutvecklingen, vilket de anser bero på att tillgänglig information inte används effektivt. Nyss nämnda insamling av resultaträkningsuppgifter väntas bidra till att denna skillnad över tid minskar, även om differensen sannolikt inte kommer att reduceras helt.

Andra viktiga underlag som saknas på kvartal handlar exempelvis om företagens internt utvecklade programvara och investeringar i FoU. Avsaknad av kvartalsvisa underlag över företagens interna programvaruutveckling tycks särskilt problematiskt, då en internationellt sett relativt hög andel av förädlingsvärdet inom det svenska näringslivet utgörs av just mjukvaruproduktion.¹

SCB har därför fram tagit och implementerat en lösning för att i större utsträckning täcka dessa delar som går ut på att utnyttja redan existerande data om yrkesverksamma personer. Beräkningar tyder på

¹ Se bland annat [OECD Reviews of Digital Transformation: Going Digital in Sweden](#) (s. 19).

att differensen mellan preliminärt och definitivt utfall för BNP med denna metod kan reduceras väsentligt under vissa perioder.

Användarna förefaller väl medvetna om att snabbare siffror har en viss osäkerhet, samtidigt som man också anser att en mer aktuell statistik ändå är värdefull, givet att den inte är missvisande. Lösning på detta dilemma har varit att jobba med en uppsättning indikatorer som håller god tillförlitlighet, såsom exempelvis kvartals- och årsutfallen, samtidigt som det även finns en uppsättning snabbare indikatorer med månadsfrekvens, som man vet har en högre osäkerhet men som inte är missvisande.

Realtidsdata

Användarna beskriver en utveckling där månadsstatistiken ibland är inaktuell redan på publiceringsdagen och att allt fler börjar titta på veckodata för att kunna följa och förstå konjunkturutvecklingen, så kallad realtidsdata. Det finns därför förväntningar på att även SCB ska börja publicera veckovisa indikatorer, inte minst mot bakgrund av den snabba teknikutvecklingen och explosionen av nya datakällor.

När händelseutvecklingen i ekonomin är ovanligt hög, vilket ofta är fallet under ekonomiska kriser, så behöver indikatorerna också ha en frekvens som motsvarar en sådan utveckling. Den månadsvisa BNP-indikatorn lanserades i samband med Corona-pandemins utbrott och blev snabbt mycket värdefull för användarna som referens till konjunkturbedömningarna under innevarande kvartal.

”Under hösten 2020, i samband med den stora vändningen i Q3, fick man i någon mening realtidsinformation om detta, vilket gjorde stor skillnad för den prognos bedömaren sedan gjorde.”

Veckovisa indikatorer över aktiviteten i ekonomin kan designas på många olika sätt och använda många olika typer av datakällor och tekniska lösningar. Det användarna har efterfrågat under dialogerna i denna användarkartläggning är realtidsindikatorer baserade på data som SCB samlat in. Ett exempel på en sådan indikator är Federal Reserve Bank of Philadelphias veckovisa index, som använder en Kalman-utjämnare för att uppdatera index så snart ny data finns tillgänglig.²

SCB framställer sedan en tid tillbaka veckovis mortalitetsstatistik, vars lansering hade en tydlig koppling till pandemin och de utökade informationsbehov som uppstod med den. En veckovis indikator över

² Detta index finns tillgängligt på webbplatsen: <https://www.philadelphiafed.org/surveys-and-data/real-time-data-research/ads>. Läs även gärna mer om realtidsindikatorer här: <https://voxeu.org/article/measuring-real-activity-real-time>

aktiviteten i ekonomin skulle på motsvarande sätt behöva utvecklas för att tillgodose användarnas behov under ekonomiska kriser.

Utvecklingen av en realtidsindikator är emellertid, givet hur användarna formulerat behovet, som nämnts delvis beroende av SCB:s tillgång till data. Här pågår flera intressanta arbeten för att säkra nya datakällor, som potentiellt också skulle kunna användas för detta syfte, såsom bland annat kreditkortsdata och kortterminaldata. Om detta arbete går i mål kan förutsättningar för att framställa realtidsindikatorer av god kvalitet uppstå.

Analys och målgruppsanpassad kommunikation

En uppfattning hos flera användare är att SCB kan bli bättre på att förklara och tydliggöra statistiken. Delvis handlar detta om att SCB behöver bli bättre på att förmedla relevant och användbar kunskap om statistiken som endast SCB har kännedom om. Informationen förefaller också ibland behöva anpassas mer till målgruppen ekonomer. SCB har därför inlett ett större arbete för att ge förutsättningar till en kommunikation mer anpassad till expertanvändarnas behov och förutsättningar.

Sedan flera år tillbaka publicerar SCB regelbundet artiklar som går på djupet med den ekonomiska statistiken i aktuella frågor i tidskriften *Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv*. Publikationen ges ut varje månad och samlas sedan 2021 även i en artikelbank, där de kan fungera ett uppslagsverk och komplement till den ordinarie dokumentationen av statistiken.³ Utöver artiklar publiceras även ett större antal kortare analyser inom vitt skilda områden och teman, inklusive fördjupande analyser av kvartalsstatistiken och kvartalsutfallen.

Användarna tar också upp att SCB behöver kommunicera specifik information som underlättar tolkningen av statistiken. Det kan handla om att lyfta fram och tydliggöra delar som för tillfället är i särskilt behov av detta, med hänsyn till vad som sker i omvärlden och hur användarnas behov av information kopplat till det ser ut. Dessa varierar i allmänhet över tid och SCB behöver därför vara aktiv och i olika sammanhang interagera med användarna, för att fånga upp aktuella frågeställningar i behov av belysning.

Tydlighet

Ytterligare ett sätt att öka tydligheten är det som delvis tas upp i avsnittet helhetsperspektiv på statistiken. Detta kan dock vara ett svårt och framförallt tidskrävande arbete. Planer finns därför på att undersöka möjligheterna till att implementera någon form av automatiserad lösning eller process internt på SCB för att underlätta en

³ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/nationalrakenskaper/amnesovergripande-statistik/sveriges-ekonomi-statistiskt-perspektiv/produktrelaterat/Fordjupad-information/tidigare-nummer/>

analys av helheten av den ekonomiska statistiken, som kan används som stöd vid kommunikationen av statistiken. Här har SCB varit i kontakt med andra länder som kommit längre i detta arbete, såsom exempelvis Holland, Canada och Australien.

När det gäller kommande större förändringar i statistiken har användarna ett behov av att få dessa annonserade i god tid innan de träder i kraft. En utmaning i detta sammanhang är att nå fram till användarna, då många av dem berättar att de i regel inte hämtar data från SCB:s externa webbplats utan ofta går via databasleverantörer såsom Macrobond och liknande. Kommunikationen av kommande förändringar kan därför med fördel ske via SCB:s statistiknyheter, som många användare prenumererar på, tillsammans med ytterligare information som är relevant för tolkningen av statistiken, såsom exempelvis tidigare publicerade fördjupningsartiklar, osv.

Konjunkturbedömarna tycks ofta arbeta under tidspress. Detta innebär att statistiken behöver vara tydlig, strömlinjeformad och lättillgänglig såtillvida att den är lätt att förstå även för en ekonom som kanske inte har djupa kunskaper inom statistik eller specifik kännedom om SCB:s statistik.

Användarna för fram en del exempel där de beskriver att SCB ibland lämnar dem med "frågetecken i knät". Exempelvis när stockfördringar och flöden i befolkningsstatistik inte går ihop, eller när delarna hos den säsongrensade kvartalsstatistiken inte summerar till en total som de borde. SCB har inlett ett arbete för att ta ett helhetsgrepp och "tvätta bort" inkonsistenser som kan förmodas bero på hur statistiken säsongrensas, i den mån detta är möjligt och önskvärt. Men SCB kan också hjälpa användarna mycket enbart genom att kommentera och förklara varför exempelvis summakonsistens inte förekommer, när så är fallet.

SCB:s prioriteringar

Hantering av användarnas behov

Kartläggningen av användarnas behov har genererat ett omfattande material ur vilket ett stort antal behov har identifierats. Dessa behov har sedan formulerats och stegvis bedömts och klassats. Prioriteringen har framför allt skett genom interna workshops och möten. De behov som har en tydlig koppling till linjeverksamheten har överlämnats till berörda delar av organisationen för vidare hantering och prioritering. Användarbehov av en organisatoriskt mer gränsöverskridande karaktär har antingen omhändertagits av Ämnesdesignbordet för den ekonomiska statistiken, eller också hanterats inom ramen för andra pågående och närliggande initiativ.

Nedan följer en översiktlig sammanfattning av genomförda och planerade aktiviteter. Många av de aktiviteter som idag befinner sig på planeringsstadiet är dels beroende av att genomförbara lösningar kan identifieras och att de ryms inom SCB:s verksamhet, där ett stort antal behov har att samsas om begränsade resurser. Även tillgång till nya datakällor är en förutsättning för vissa utvecklingsområden, där SCB delvis har ett externt beroende gentemot andra aktörer.

Genomförda, pågående och planerade aktiviteter

Nedan redovisas de åtgärder som har genomförts, eller som planeras att genomföras, med bäring på användarkartläggningen och de behov som har identifierats i den.

Tillförlitlighet hos kvartalsutfallen för BNP

- Insamling av resultaträkningsuppgifter: För att uppnå bättre tillförlitlighet i kvartalsutfallen för BNP samlas kvartalsvisa resultaträkningsuppgifter från de mest betydelsefulla företagen in. Insamlingen reducerar behovet av att modellberäkna företagets förädlingsvärde, vilket bland annat förväntas förbättra möjligheterna till att snabbt kunna identifiera vändpunkter i konjunkturen.
- ESV:s skatteunderlag: Regelbunden samverkan inlett med ESV för att se över kvaliteten i ESV:s skatteunderlag.
- Företagens internt producerade programvara: Genom att använda befintliga data från den månadsvisa AKU-undersökningen över individer med relevanta yrkeskoder för intern produktion av programvara kan trender inom detta område skattas och på så vis tillföra information till beräkningarna, där kvartalsvisa underlag idag helt saknas. Åtgärden ger ökad tillförlitlighet för kvartalsutfallen och

beräkningar bakåt visar att skillnaden mellan preliminärt och definitivt utfall under vissa perioder kan minska väsentligt.

- Översyn av säsongrensning, kalenderkorrigerings och metod för uppräknings för kvartalsstatistiken har initierats.

Analys och kommunikation

- Ett arbete har påbörjats för att se över och ge utökade förutsättningar till en mer målgruppsanpassad kommunikation av SCB:s statistik, som i större utsträckning tillgodoser expertanvändarnas behov.
- Lösningar prövas för att hitta metoder som effektivt kan stödja en analys av den ekonomiska statistiken som helhet. Syftet med denna analys är att ge stöd till en kommunikation av statistiken där SCB förser användarna med information som ökar tydligheten och hjälper användarna att tolka och förstå siffrorna.
- Kommentarer till kvartalsstatistiken publiceras idag, med fördjupningstexter om bland annat kvartalsutfallen för BNP. Arbete för att utveckla denna analys pågår, bland annat för att systematiskt förmedla vilka delar av NR som har ett särskilt bristfälligt underlag, kombinerat med en process för att snabbt kunna identifiera och lyfta fram delar av den ekonomiska statistiken som inte hänger ihop som de bör.
- Artiklar på efterfrågade teman är planerade eller redan publicerade i tidskriften *Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv*. Tidskriften ges ut månadsvis och tar upp aktuella frågor med koppling till den ekonomiska statistiken.
- Samtliga artiklar för *Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv* har samlats i en artikelbank.
- Användningen av input-output tabeller i NR har underlättats genom att instruktioner och vägledningar för detta har publicerats på hemsidan.

Tidsserien

- SCB:s interna riktlinjer har uppdaterats avseende hantering av tidsserier. Utöver det har en policy tagits fram för att ge stöd till hanteringen av tidsserier inom den ekonomiska statistiken. Avsikten är att policyn förankras i organisationen och blir en naturlig del av vardagen i arbetet med att framställa den ekonomiska statistiken.

Nya datakällor

- Hushållskonsumtionen står för nära hälften av Sveriges samlade BNP. Här finns samtidigt svårigheter med att samla in och kvalitetssäkra data för detta område. Ett arbete pågår därför för att hitta och säkra datakällor för detta. Bland annat

undersöks och prövas möjligheter till att ta in kreditkortsdata samt kassaterminaldata. Sedan några år tillbaka samlas även kassaregisterdata in av SCB, där ett arbete har påbörjats för att bättre ta tillvara potentialen för denna datakälla.

- Arbete pågår för att ta fram och redovisa statistik över de Corona-stöd som betalades ut under pandemin.
- Insamling maskin-till-maskin är i princip möjligt för företag som lämnar uppgifter till *Ekonomisk statistik per kvartal* (ESK). Användning av denna insamlingsmetod kan förväntas utvidgas i framtiden samt på sikt eventuellt ge förutsättningar till mer aktuell statistik.
- Transaktionsbaserad rapportering (TBR), sannolikt implementerad 2026-27. Det primära syftet är att reducera uppgiftslämnarbördan, men här finns potential för att få in fler detaljer och mer aktuell information, och från fler företag, inklusive små företag.
- Taxonomi för offentlig sektor är under utveckling. Potentialen för att samla in information från organisationerna inom denna sektor är stor och kan fylla många av de luckor i statistikutbudet som idag finns för denna sektor. Efterfrågan av en samlad bild av sektorn utifrån informationen som finns i aktörernas redovisningssystem kommer inte enbart från SCB utan även från sektorn självt, varför förutsättningarna till att åstadkomma detta borde finnas. Här finns dock stora utmaningar och många externa beroenden.
- Utrikeshandelsstatistiken står för den enskilt största andelen av SCB:s sammanlagda uppgiftslämnarbörda, vilket SCB strävar efter att reducera. Mot denna bakgrund har en översyn initierats för att undersöka möjligheterna till att ersätta eller komplettera direktinsamlade uppgifter inom utrikeshandelsstatistiken med andra befintliga datakällor.
- Utvärdering av möjligheterna att använda momsdata för framställningen av produktionsvärdesindex pågår.

Realtidsdata

- Utvecklingen av realtidsindikatorer är starkt beroende av att SCB lyckas säkra datakällor för detta ändamål. Arbete pågår som nämnts tidigare för att säkra bland annat kreditkortsdata samt även kortterminaldata. Även direktinsamling maskin-till-maskin kan ha potential i sammanhanget, en inriktning för insamlingen som SCB strävar mot. I dagsläget finns emellertid inga konkreta planer på att ta fram realtidsindikatorer, men förutsättningarna till det förbättras avsevärt om SCB kan säkra nya datakällor som kan användas för detta syfte.